

[Domovská Stránka](#) > [Odborná Príprava, Justičné Siete a Agentúry](#) > [Bulgaria](#)

Počiatočná odborná príprava sudcov a prokurátorov v Európskej únii

Autor obsahu

Bulharsko

Bulharsko

Všeobecný opis

Počiatočná odborná príprava nižších sudcov, nižších prokurátorov a nižších vyšetrojúcich sudcov je povinná podľa článku 249 ods. 1 bodu 1 a článku 258 zákona o súdnictve. Stážisti, resp. čakatelia sa riadia učebnými osnovami, ktoré sú rozlíšené podľa povolání, na ktoré sa pripravujú: nižší sudcovia, nižší prokurátori a nižší vyšetrojúci sudcovia. Postavenie kandidátov na nižších sudcov, nižších prokurátorov a nižších vyšetrojúcich sudcov upravujú Pravidlá odbornej prípravy kandidátov na nižších sudcov, nižších prokurátorov a nižších vyšetrojúcich sudcov. Počet stážistov, resp. čakateľov každoročne kolíše a určuje sa podľa voľných pracovných miest určených príslušnou komorou Najvyššej súdnej rady.

Národný inštitút spravodlivosti (NIJ) uskutočňuje aj povinnú odbornú prípravu krajských a okresných sudcov, prokurátorov a sudcov správnych súdov vymenovaných na základe centralizovaného výberového konania na počiatočné vymenovanie podľa článku 249 ods. 1 bodu 2 zákona o súdnictve. Počas prvého roka po nástupe do funkcie musia absolvovať povinnú úvodnú odbornú prípravu (článok 259 zákona o súdnictve). Učebné osnovy odbornej prípravy sú rozlíšené podľa funkcií sudcov (sudcovia, sudcovia správnych súdov, prokurátori, vyšetrojúci sudcovia) a úrovne právomoci (krajská, okresná).

Počiatočná a úvodná odborná príprava (v [angličtine](#) a [bulharčine](#))

Zákon o súdnictve (v [angličtine](#) a [bulharčine](#))

[Vnútročné pravidlá organizácie a postupu činnosti odbornej prípravy v inštitúte](#) (v bulharčine)

[Pravidlá odbornej prípravy kandidátov na nižších sudcov, nižších prokurátorov a nižších vyšetrojúcich sudcov](#) (v bulharčine)

Odbornú prípravu advokátov uskutočňuje [Centrum odbornej prípravy advokátov „Krustiu Tsonchev“](#).

Prístup k počiatočnej odbornej príprave

Hlavným spôsobom náboru v súdnictve je inštitút nižších sudcov, nižších prokurátorov a nižších vyšetrojúcich sudcov. Kandidáti na nižších sudcov musia úspešne absolvovať centralizované výberové konania organizované príslušnou komorou Najvyššej súdnej rady. Podľa článku 176 ods. 1 zákona o súdnictve príslušná komora Najvyššej súdnej rady vyhlasuje každoročné výberové konanie. Uchádzači by mali byť bulharskými občanmi; musia mať vysokoškolské vzdelanie v odbore právo a získať právnu spôsobilosť absolvovaním stáže podľa zákona o súdnictve a mať požadované morálne a odborné kvality podľa Kódexu etického správania bulharských sudcov.

Podmienky, požiadavky a organizácia centralizovaných výberových konaní sú stanovené v oddiele II zákona o súdnictve. Podľa článku 184 zákona o súdnictve výberové konanie pozostáva z písomnej a ústnej skúšky, ktoré sa hodnotia na bodovej stupnici od 0 do 6. Písomná skúška pozostáva z prípadovej štúdie, v rámci ktorej sa hodnotia znalosti a zručnosti kandidáta. Neoddeliteľnou súčasťou výberového konania je test z práva EÚ

a ľudských práv. Ústna skúška pozostáva z pohovoru s uchádzačom, ktorý je zameraný na otázky o príslušných oblastiach práva, ako aj na otázky týkajúce sa Kódexu etického správania bulharských sudcov, a to podľa vopred uverejneného prehľadu. Uchádzači, ktorí úspešne absolvujú skúšky, sa potom stanú kandidátmi na nižších sudcov, prokurátorov a vyšetrojúcich sudcov a musia absolvovať povinnú deväťmesačnú počiatočnú odbornú prípravu v NIJ. Po úspešnom absolvovaní kurzu počiatočnej odbornej prípravy sa stážisti, resp. čakatelia stanú nižšími sudcami, nižšími prokurátormi a nižšími vyšetrojúcimi sudcami a dva roky pracujú pod dohľadom skúseného mentora. Prax pod dohľadom mentora je neoddeliteľnou súčasťou odbornej prípravy nižších sudcov, nižších prokurátorov a nižších vyšetrojúcich sudcov. Mentori absolvujú hĺbkovú praktickú odbornú prípravu v NIJ zameranú na čo najefektívnejšie vykonávanie svojej funkcie.

Ďalším spôsobom náboru v súdnictve je postup stanovený v článku 178 ods. 1 zákona o súdnictve. Príslušná komora Najvyššej súdnej rady určuje voľné pracovné miesta na krajských, okresných súdoch, príslušných prokuratúrach, správnych súdoch a vo vyšetrovacích orgánoch, ktoré sa majú obsadiť vo výberovom konaní na počiatočné vymenovanie. Počet voľných pracovných miest sa určuje so zreteľom na potreby príslušného súdneho orgánu. Výber je založený na výberovom konaní vrátane písomnej a ústnej skúšky (článok 184 zákona o súdnictve). Úspešní kandidáti sú vymenovaní do funkcie sudcov, sudcov správnych súdov, prokurátorov a vyšetrojúcich sudcov. Na rozdiel od výberového konania na miesto nižších sudcov sa vyžaduje odborná prax: tri roky v prípade krajského sudcu a osem rokov v prípade okresného sudcu, sudcu správneho súdu, okresného prokurátora alebo vyšetrojúceho sudcu. Vymenovaní kandidáti musia počas prvého roka po nástupe do funkcie absolvovať povinnú úvodnú odbornú prípravu (článok 259 zákona o súdnictve) v NIJ. Je im pridelený mentor spomedzi sudcov alebo prokurátorov podľa článku 259 zákona o súdnictve.

[Zákon o súdnictve](#) (v angličtine)

Kódex etického správania bulharských sudcov (v [angličtine](#) a [bulharčine](#))

Forma a obsah počiatočnej odbornej prípravy

Povinná počiatočná odborná príprava kandidátov na nižších sudcov trvá deväť mesiacov podľa článku 258 ods. 1 zákona o súdnictve.

Úvodná odborná príprava podľa článku 249 ods. 1 bodu 2 zákona o súdnictve pre novovymenovaných sudcov, sudcov správnych súdov, prokurátorov a vyšetrojúcich sudcov na krajskej a okresnej úrovni trvá v priemere jeden mesiac a pozostáva z online modulov a prezenčných školení.

Programová rada poskytuje NIJ poradenskú podporu pri príprave a aktualizácii programov odbornej prípravy pre počiatočnú a úvodnú odbornú prípravu. Schvaľuje ich riadiaca rada NIJ po koordinácii s Najvyššou súdnou radou.

Cieľom programov počiatočnej a úvodnej odbornej prípravy je rozvíjať multifunkčné kompetencie vrátane odborných právnických zručností, justičnej etiky a iných ako právnických kompetencií súvisiacich s informovanosťou o hospodárskom, sociálnom a kultúrnom kontexte. Odborná príprava v oblasti práva EÚ je nevyhnutná na zabezpečenie toho, aby stážisti, resp. čakatelia pochopili úlohu práva EÚ vo vnútroštátnych právnych systémoch a v právnom štáte. Európske právne predpisy sú začlenené do vnútroštátneho programu odbornej prípravy a poskytujú sa aj v samostatných moduloch. NIJ vypracoval súbor zdrojov EÚ na samoštúdium v oblasti európskeho práva, ktoré sú nepretržite prístupné všetkým novoprijatým príslušníkom sudcovských profesií:

- vnútroštátne súdy a právo EÚ,
- Rokovací poriadok Súdneho dvora Európskej únie,
- správne súdy a právo EÚ,
- európske občianstvo a vnútorné politiky EÚ,
- justičná spolupráca v občianskych veciach v EÚ,
- justičná spolupráca v trestných veciach v EÚ.

Na online platforme odbornej prípravy, ktorá pozostáva z videoprezentácií, cvičení na samoštúdium a z nástrojov na samotestovanie, je k dispozícii aj zdroj na samoštúdium právneho jazyka v angličtine.

Odbornú prípravu kandidátov na nižších sudcov zabezpečujú stáli a dočasní školitelia inštitútu. Pravidlá výberu školiteľov NIJ sú stanovené v zákone o súdnictve a vo Vnútrošných pravidlách organizácie a postupu činnosti

odbornej prípravy v inštitúte. Odbornú prípravu zabezpečujú prevažne sudcovia a prokurátori; odborníci mimo súdnictva sú dočasne vyslaní na účely špecializovaných tém, kde sú takéto odborné znalosti potrebné.

Metodika odbornej prípravy je praktická a zahŕňa simulované súdne procesy, simulácie situácií, zadávanie praktických úloh a cvičení, kooperatívne učenie sa, aktivity v malých skupinách, diskusie, študijné návštevy, prípadové štúdie, brainstorming, kumuláciu, spory atď.

NIJ sa aktívne zúčastňuje na programe EJTN AIAKOS v rámci súťaže THEMIS. Dvojstranná spolupráca s inštitúciami odbornej justičnej prípravy v celej Európe takisto zohráva dôležitú úlohu v programe počiatočnej odbornej prípravy v inštitúte, pokiaľ ide o výmenu osvedčených postupov a odborných skúseností. V roku 2021 sa bulharskí kandidáti na nižších sudcov spolu so svojimi kolegami z Escuela Judicial v Španielsku zúčastnili na spoločnom online simulovanom súdnom procese, na ktorom sa diskutovalo o uznaní a výkone žiadosti na základe európskeho vyšetrovacieho príkazu.

Povinná počiatočná odborná príprava (v [angličtine](#) a [bulharčine](#))

[Vnútročné pravidlá organizácie a postupu činnosti odbornej prípravy v inštitúte](#) (v bulharčine)

Ukončenie počiatočnej odbornej prípravy a procesu kvalifikácie

Po ukončení deväťmesačnej odbornej prípravy kandidáti na nižších sudcov, prokurátorov a vyšetrojúcich sudcov vykonajú záverečnú skúšku. Najvyššia súdna rada je zodpovedná za záverečné skúšky v spolupráci s oddelením počiatočnej odbornej prípravy v NIJ. Skúšobné komisie vymenúva príslušná komora Najvyššej súdnej rady žrebovaním. Vyberajú prípady a formulujú otázky pre stážistov, resp. čakatel'ov. Skúšobné komisie sú zložené:

- v prípade písomných a ústnych skúšok kandidátov na nižších sudcov – z piatich sudcov z okresných a odvolacích súdov a z dvoch náhradných členov,
- v prípade skúšok kandidátov na nižších prokurátorov – z piatich prokurátorov z okresných a odvolacích prokuratúr a z dvoch náhradných členov,
- v prípade skúšok kandidátov na nižších vyšetrojúcich sudcov – z piatich prokurátorov z okresných a odvolacích prokuratúr a z dvoch náhradných členov.

Kandidáti na nižších sudcov absolvujú písomné skúšky zamerané na občianske právo a občianske súdne konanie, ako aj trestné právo a trestné konanie. Počas šesťhodinových písomných skúšok musia kandidáti na nižších sudcov vypracovať rozsudok. V priebehu ústnych skúšok by stážisti, resp. čakatelia mali poskytnúť právne riešenia skutočných prípadov.

Kandidáti na nižších prokurátorov absolvujú písomné a ústne skúšky zamerané na trestné právo a trestné konanie. Musia vypracovať obžalobu alebo iný úkon trestného stíhania a zodpovedať otázky skúšobnej komisie.

Kandidáti na nižších vyšetrojúcich sudcov absolvujú písomné a ústne skúšky zamerané na trestné právo a trestné konanie. Mali by pripraviť návrh obžaloby obžalovaného. Ústna skúška zahŕňa odpovede na praktické otázky týkajúce sa skutočného prípadu.

Výsledky skúšok sú hodnotené na bodovej stupnici od 0 do 6. Priemerné hodnotenie sa získa na základe hodnotenia z písomnej a ústnej skúšky, ktoré sa ďalej predkladá príslušnej komore Najvyššej súdnej rady. Kandidát na nižšieho sudcu, nižšieho prokurátora a nižšieho vyšetrojúceho sudcu musí získať priemerné hodnotenie, ktoré nie je nižšie ako „veľmi dobré 4,50“. Neúspešní kandidáti absolvujú novú písomnú a ústnu skúšku naplánovanú na dátum, ktorý nie je skorší ako jeden mesiac a neskorší ako dva mesiace po oznámení ich hodnotenia. Ak kandidát opätovne získa hodnotenie nižšie ako „veľmi dobré 4,50“, nebude vymenovaný za nižšieho sudcu, prokurátora alebo vyšetrojúceho sudcu. Postup skúšky upravujú Pravidlá organizácie a postupu pri vykonávaní skúšok kandidátov na nižších sudcov, nižších prokurátorov a nižších vyšetrojúcich sudcov na konci odbornej prípravy v NIJ.

Novovymenovaní sudcovia, sudcovia správnych súdov, prokurátori a vyšetrojúci sudcovia na krajskej a okresnej úrovni sú povinní aktívne sa zúčastňovať na úvodnej odbornej príprave v NIJ. Počas odbornej prípravy sa ich pokrok hodnotí rôznymi opatreniami a nástrojmi formatívneho hodnotenia vrátane spätnej väzby z účasti na diskusiách, prípadových štúdiách, skupinových aktivitách, otázkach a odpovediach a sebareprezentácie.

[Pravidlá organizácie a postupu pri vykonávaní skúšok kandidátov na nižších sudcov, nižších prokurátorov a nižších vyšetrojúcich sudcov na konci odbornej prípravy v NIJ. \(v bulharčine\)](#)

■ Posledná aktualizácia: 17/06/2026

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.